

N:o 175.

Af herr **F. W. Thorsson**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om det årliga anslag, som utgår till Hans Maj:t Konungen i enlighet med Rikets ständers skrifvelse den 2 augusti 1815.

Enligt Rikets Ständers underdåniga skrifvelse den 2 augusti 1815 utbetalas årligen från riksgäldskontoret till Hans Maj:t Konungen eller Dess arfvingar efter successionsordningen, såsom ersättning för den af Karl XIII och dåvarande Kronprinsen Karl Johan med lösesumman för ön Guadeloupe likviderade rikets utländska skuld, en summa af 300,000 kronor.

Af tillgängliga riksdagshandlingar synes framgå, att detta anslag har följande förhistoria. Den 13 mars 1813 afslutades allianstraktaten med Storbritannien, hvarigenom ön Guadeloupe afträdde »till Kungl. Maj:t och dess efterträdare på svenska tronen». Ön öfverlämnades därefter till Frankrike mot en summa af 24 miljoner francs, till hvilket öfverlämnande engelska utrikesledningen gaf sitt samtycke. Då Konungen trodde denna summa vara tillräcklig att betala hela svenska skulden till Brabant, Genua, Hamburg och Leipzig, skulle dessa 24 miljoner francs användas för »att döda all Sveriges utländska skuld». För denna transaktion begärde Konungen för all framtid för sig och sina efterkommande efter successionsordningen af den 26 september 1810 300,000 kronor årligen, svarande ränta å 12 miljoner francs. År 1815 icke allenast godkände Rikets Ständer denna framställning, utan därjämte afsände de en tacksamhetskrifvelse till Konungen för denna om landets väl vittnande omtanke.

Denna tacksamhetskänsla, som besjälade representationen år 1815, torde i rikt mått ha öfverflyttats på följande generationer, ty ännu snart hundra år efteråt utbetalas utan knot den gamla summan af 300,000 kro-

nor årligen till monarken. Och den summa, som under årens lopp utgått, belöper sig utom räntor till inemot 30 miljoner kronor. Eftervärlden har emellertid benägenhet att med större kritiskt lugn se på afven kungliga gärningar än samtiden. Och någonstades har under gångna årtionden tvifvelsmål uppstått, huruvida den transaktion, hvaröfver 1815 års Ständer så oförbehållsamt gáfvo sin tacksamhet till kända, verkliga var af den landsuppoftande natur, som man då föreställde sig.

Det vore helt visst ur alla synpunkter önskvärdt, att en utredning angående dessa angelägenheter verkställdes, samt att på grundvalen af denna en uppgörelse träffas med Hans Maj:t Konungen, så att icke för evärdliga tider tacksamheten hos 1815 års Ständer kommer att gå ut öfver landets skattdragande befolkning.

På grund af det anförda tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära utredning angående de omständigheter, som äro förknippade med tillkomsten af det årliga anslag af 300,000 kronor, som utgår till Hans Maj:t Konungen i enlighet med Rikets Ständers underdåniga skrifvelse den 2 augusti 1815; samt att Kungl. Maj:t därefter måtte framlägga förslag till sådan öfverenskommelse med Hans Maj:t Konungen, att efter dennas fullgörande ifrågavarande anslag icke vidare måtte från riksgäldskontoret utgå.

Stockholm den 26 januari 1908.

F. W. Thorsson.